

Política i equitat

OPINIÓ

A CATALUNYA, TOT JUST COMENCEM A SER CONSCIENTS DE LA MAGNITUD DE LA POBRESA I EL RISC D'EXCLUSIÓ DELS JOVES. MADRID ESTÀ MASSA OCUPADA EN LA POLÍTICA I NI SE'N PARLA.

Vivim en un dels països europeus on és més gran la distància entre el PIB per càpita i l'equitat social. Un abisme. Per sota de Portugal i per damunt de Grècia o Itàlia, segons l'Índex de justícia social a la Unió Europea que elabora cada any la Fundació Beltersmann. Per si algun lector d'EL TEMPS necessita clarícies, reportarem que es tracta de la fundació del primer grup editorial del món i un dels primers conglomerats mediàtics. No dispo de dades comparables específiques, però el debat de la setmana passada al Parlament de Catalunya palesa, per un costat la gran inquietud que desperta el tema, i per l'altra les dificultats presupostàries, gairebé insalvables, per posar-hi remei.

Doncs bé, segons el rànquing de Beltersmann, els capdavanters en justícia social són Suècia, Dinamarca, Finlàndia i els Països Baixos. No sorprèn ningú. Sí que sobta, en canvi, que Espanya estigui molt pitjor del que li correspondria segons la riquesa generada. De model suc, doncs, res de res. Als antípodes! Encara pitjor, mentre en economia s'han anat succeint dades que certifiquen millora, Espanya, que per lògica hauria de mantenir-se o escalar posicions, ha reculat en justícia social. L'índex analitza sis àmbits: pobresa, educació, ocupació, salut, igualtat intergeneracional, cohesió social i no discriminació. Si no fos per la sanitat pública, l'únic àmbit on, malgrat les retallades, Espanya se situa per damunt de la mitjana, en comptes del lloc 23 entre els 28 estaria entre els quatre últims, amb Bulgària, Romania i l'esmentada Grècia. Clama al cel? I tant! Insistim en el fet bàsic que, si fem excepció d'Itàlia, dos llocs més avall per la insolidaritat del nord amb el sud, el cas d'Espanya és flagrant, ja que amb l'actual PIB hauria de situar-se molt més a prop de la mitjana.

XAVIER
BRU DE SALA
@Xbrudesala

Hi posaria remei un pacte PSOE-Podemos? D'això, i del que anomenen la qüestió catalana, s'hauria de tractar abans de res. Són les dues cares de la moneda del canvi. Però els que manen per sobre de Pedro Sánchez dins del seu partit no volen. Quan parlen de canvi, es refereixen al canvi d'ocupants dels despatxos, no al gir radical que caldria en les polítiques socials i el referèndum català. El bipartidisme de tres no resoldrà res.

S'acaba aquí la qüestió? Ni de bon tros. L'índex de referència treu a la llum un fet d'extrema gravetat i per la majoria poc o gens conegut. Si pel que fa a l'accés al mercat laboral, Espanya ocupa el penúltim lloc, també es troba al furgo de cua en justícia intergeneracional.

I no precisament, com el lector és temptat de presumir, per la insuficiència de les pensions, sinó pel contrari. El risc de perdre una generació, la dels nens i els joves, i precipitar-la a la pobresa massiva, és excessiu, molt a prop del punt de no retorn. En aquesta enorme bossa se situa més del 35% de la població infantil i juvenil. La bretxa entre generacions, que preocupa tot Europa, esdevé dramàtica a Espanya. En els últims set anys, la taxa d'exclusió social de la gent gran s'ha reduït a la meitat, i se situa en un 12%, mentre que la dels joves i els nens es dispara. La quarta part dels joves entre 20 i 24 anys ni estudien ni es formen ni treballen. No cal afegir-hi l'abandonament escolar ni l'atur juvenil per ser conscients de la magnitud del drama. Si no es posa remei a la situació dels joves, els riscos socials i econòmics són enormes perquè no hi ha manera de garantir perspectives de futur. Mentrestant, la població envelleix a marxes forçades.

Tornem a la política. Hi ha alguna possibilitat de reequilibri en l'àmbit de la justícia intergeneracional? Entre altres mesures impopulars i dràstiques, s'haurien de tocar a la baixa les pensions més altes, però d'això ningú en vol sentir parlar. Es desitgin com es desitgin els pactes, la consciència social del primer problema d'Espanya, el de l'exclusió dels joves, és massa difusa perquè els polítics, ni tan sols els de l'esquerra alternativa, ho considerin crucial. Que s'espavil·lin. Ho haurem de pagar car.

Tot el que puguem fer per estendre la consciència de la injustícia social i de les seves primeres víctimes, els nens i els joves, serà poc. El Parlament de Catalunya, tot i el mèrit innegable de posar el tema de l'exclusió i la pobresa en primer pla, a penes se n'ha fet ressò específic.

Esriptor